

УДК 821.161.2'243(045)

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/62-2-47>**Алла СТАДНІЙ,***orcid.org/0000-0002-7125-5970*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри мовознавстваВінницького національного технічного університету
(Вінниця, Україна) *stadniy.alla@ukr.net***Ірина ЗОЗУЛЯ,***orcid.org/0000-0002-1496-6143*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри мовознавстваВінницького національного технічного університету
(Вінниця, Україна) *irazozulya15011985@gmail.com*

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНШОМОВНОГО ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ

У статті досліджено особливості навчання іншомовного діалогічного мовлення на прикладі української мови як іноземної. Формування й розвиток навичок діалогічного мовлення є одним із шляхів оволодіння іншомовним спілкуванням. Використання комунікативного підходу в навчанні діалогічного мовлення дає можливість змодельовувати реальне спілкування, підвищити рівень розвитку зв'язного мовлення, формувати творчу особистість, збільшувати словниковий запас, удосконалювати говоріння, інтонаційні вміння й навички. покращувати рівень вільного володіння іноземною мовою.

Встановлено, що діалогічне мовлення – це процес взаємодії двох або більше осіб з метою отримання інформації, обміну думками, спонукання до дії, висловлення пропозиції, прохання, переконання, у якому активний процес продукування мовлення чергується з пасивним – періодом слухання й аналізу отриманої інформації. Діалогічне мовлення має лінгвістичні й психологічні особливості, знання яких допомагає мовцям ефективно побудувати комунікацію.

З'ясовано, що студенти проходять чотири етапи навчання діалогічного мовлення: підготовчий, на якому вчать правильно реагувати й відповідати на запитання, читають й аналізують діалоги-зразки, змінюють певну інформацію; перший (слухають зразки лише з опорами, аналізують, перекладають), другий (поділ діалогу на діалогічні єдності, складання діалогу із запропонованих реплік, розширення реплік), третій (самостійне складання діалогу). Для розвитку іншомовного діалогічного мовлення використовують такі типи діалогів: діалог-розпитування, діалог-домовленість, діалог-обговорення, діалог-дискусію. Основними формами роботи є координувана групова та парна. Завдяки таким формам вдається залучити до діяльності всіх студентів, які слухають один одного, навчаються від інших учасників освітнього процесу, знаходять і виправляють помилки власні й співрозмовника. Запропоновано опис конкретних навчальних ситуацій та завдання для розвитку діалогічного мовлення.

Навчальні діалоги допомагають формувати іншомовну мовленнєву компетентність для досягнення взаєморозуміння з іншими.

Ключові слова: діалог, уміння діалогічного мовлення, діалогічна єдність, репліка-стимул, репліка-реакція, функціональні опори.

Alla STADNII,*orcid.org/0000-0002-7125-5970*

PhD,

Associate Professor at the Linguistics Department
Vinnytsia National Technical University(Vinnytsia, Ukraine) *stadniy.alla@ukr.net***Iryna ZOZULIA,***orcid.org/0000-0002-1496-6143*

PhD,

Associate Professor at the Linguistics Department
Vinnytsia National Technical University(Vinnytsia, Ukraine) *irazozulya15011985@gmail.com*

PECULIARITIES OF TEACHING DIALOGICAL SPEAKING IN FOREIGN LANGUAGE

The article reviews the peculiarities of teaching foreign language dialogical speech on the example of the Ukrainian as a foreign language. The formation and development of dialogical speech skills is one of the ways of mastering foreign language communication. The use of a communicative approach in teaching of dialogical speech makes it possible to model real communication, to increase the level of development of comprehensive speech, to form a creative personality, to increase vocabulary, to develop speaking, intonational skills, and improve the level of fluency in foreign language.

It is determined that dialogical speech is the process of interaction of two or more persons in order to obtain information, exchange the views, encourage actions, make a proposal, request, belief in which the active process of speech production alternates with a passive – a period of listening and analysis of information received. Dialogical speech has linguistic and psychological features, the knowledge of which helps speakers to effectively build communication.

It has been found out that students undergo four stages of dialogical speech: preparatory, which includes learning to respond correctly and answer questions, read and analyze dialogues, change certain information; the first (listening to samples with functional support, analyzing, translating), the second (division of dialogue into dialogical entities, creating dialogue from the proposed replicas, expansion of replicas), third (independent dialogue). For the development of foreign language dialogical speech the following types of dialogues are used: dialogue-questioning, dialogue-verification, dialogue-interrogation, dialogue-discussion. The main forms of work are in groups and in pairs. Thanks to these forms, it is possible to involve in the activities of all students who listen to each other; learn from other participants in the educational process, find and correct their own mistakes and those of interlocutor. A description of specific learning situations and tasks for the development of dialogical speech is proposed.

Educational dialogues help to form a foreign language competence to achieve mutual understanding with others.

Key words: *dialogue, dialogical speech, dialogical entity, replica-stimulus, replica-reaction, functional support.*

Постановка проблеми. Співробітництво й дидактична взаємодія педагога й студента в сучасній освіті відбувається завдяки діалогізації навчального процесу. Іноземним студентам важливо швидко вивчити мову, яка стане засобом навчання. Для формування іншомовної комунікативної компетентності використовують комунікативний підхід, який передбачає вивчення мови в процесі спілкування. Розвиток усного мовлення варто розпочинати з діалогічного мовлення: студенти запам'ятовують конструкції, слова, які пізніше використають у монологічному мовленні.

Навички діалогічного мовлення є надзвичайно важливими для іноземних студентів, які здобувають освіту в Україні. Активна мовна особистість спроможна вести конструктивний діалог, розв'язувати будь-які проблеми, переконувати, використовуючи засоби спілкування. Окрім цього, у діалогічному мовленні студенти пізнають мову як цілісну систему, практично використовують здобуті знання, розвивають зв'язне мовлення, мовну здогадку й інтуїцію, вчать взаємодіяти з іншими.

Аналіз досліджень. Методику навчання іншомовного діалогічного мовлення розробляли Г. Бойкова, К. Костюченко, С. Кузнецова, В. Скалкін, О. Кондратюк, С. Курганов, Г. Салащенко, Х. Уїддосон та інші. Особливості вивчення діалогічного мовлення на заняттях з української мови як іноземної досліджували Г. Швець, Л. Солодар, І. Судук, Т. Суханова, М. Цуркан та інші, проте пошук раціональних технологій навчання діалогічного мовлення залишається актуальним.

Мета статті: дослідити особливості формування іншомовної компетентності за допомогою діалогу. Для досягнення поставленої мети треба розв'язати такі завдання: визначити роль діалогічного мовлення у формуванні іншомовної компетентності, з'ясувати особливості діалогічного мовлення, етапи навчання діалогічного мовлення, описати конкретні навчальні ситуації, методи та завдання для розвитку діалогічного мовлення.

Виклад основного матеріалу. Діалогічне мовлення – це процес взаємодії двох або більше осіб з метою отримання інформації, обміну думками, спонукання до дії, висловлення пропозиції, прохання, переконання, у якому активний процес продукування мовлення чергується з пасивним – періодом слухання й аналізу отриманої інформації. В. Лапіна серед лінгвістичних особливостей діалогу виділяє «еліптичність мови, використання спрощених синтаксичних конструкцій, наявність кліше, мовних стандартів, наявність модальних слів, вигуків та інших засобів експресії, спрямованість мови, широке використання екстралінгвістичних засобів (міміки, жестів тощо)» (3), активне вживання питальних, спонукальних речень, уточнювальних конструкцій, повторів.

Варто врахувати й психологічні особливості. Діалогічне мовлення важче за монологічне: воно ситуативне, тому непередбачуване, спонтанне, потребує більшого напруження, уваги, вміння імпровізувати, аналізувати інформацію, отриману за допомогою вербальних і невербальних засобів спілкування, швидко реагувати на репліки. Така комунікація динамічна, короткотривала,

тому обмаль часу для внутрішнього оформлення реплік. Часто мовець певні лексико-граматичні конструкції повторює з попередньої фрази співрозмовника. Діалогічне мовлення експресивне, кожна репліка емоційно забарвлена. Саме тому мовці вживають кліше, просторіччя, конотативно марковану лексику, жаргонізми, фразеологізми.

Викладачі ставлять собі за мету навчити іноземців сприймати, відтворювати й продукувати діалоги на запропоновані теми відповідно до норм літературної мови, використовуючи етикетні формули; слухати, не перебивати; заохочувати співрозмовника висловлювати свою думку в контактному чи дистантному спілкуванні; формувати словниковий запас у слухачів; розвинути навички говоріння, інтонаційні вміння; покращити рівень вільного володіння іноземною мовою; підвищити впевненість в активному мовленні.

Мовленнєва компетентність є складовою комунікативної, яка ґрунтується на системних знаннях мови. Для ефективного діалогічного мовлення студент повинен оволодіти і слуханням, і говорінням, і читанням, і письмом. Для міжособистісної комунікації у мовця має бути достатній словниковий запас, щоб добирати мовні засоби відповідно до ситуації, знання граматики для формулювання правильних конструкцій, розуміння комунікативних правил (вміти починати розмову, підтримувати й завершувати взаємодію). Висловлювання кожного співрозмовника залежить від його рівня знань, переконань, життєвого досвіду, наміру й адресата.

Діалогічне мовлення завжди внутрішньо вмотивоване, організоване, розраховане на адресата, залежно від ситуації емоційно забарвлене. Йому притаманне використання розповідних, питальних, спонукальних речень, неповних речень. Часто вживають вставні конструкції, частки, емоційно-оцінні слова, що відображають реакцію на репліку (згода, заперечення, сумнів, здивування). Підсилюють мовлення невербальні засоби.

Основною одиницею діалогу є репліки, серед яких виокремлюють ініціативні (репліки-стимули), які створюють відповідно до мовної інтенції, і реактивні (репліки-реакції), зміст яких залежить від реплік співрозмовника. Репліки в діалозі об'єднані семантично, структурно, інтонаційно. Репліка може бути представлена лише одним словом, словосполученням, реченням або кількома реченнями. Основною одиницею навчання є діалогічна єдність, яку утворюють дві репліки: репліка-стимул (ініціативна), репліка-реакція (реактивна) та реактивно-ініціативні для продовження спілкування. Складніше іноземним сту-

дентам продукувати саме ініціативні репліки. Те, як буде розгортатися діалог, залежить від розуміння ініціативної репліки.

Репліки в діалогічних єдностях поєднуються в такі способи: запитання – відповідь, повідомлення інформації – запитання, прохання (пропозиція) – згода (незгода), повідомлення (прохання) – емоційна реакція.

За кількістю реплік розрізняють двокомпонентні (запитання – відповідь), трикомпонентні (запитання – відповідь – реакція першого співрозмовника, що сигналізує про адекватність або неадекватність отриманої інформації), багатокомпонентні діалогічні єдності (3). Студенти, які вивчають українську мову як іноземну використовують переважно двокомпонентні (рівень А2), двокомпонентні й трикомпонентні діалогічні єдності (В1, В2).

Розвитку навичок діалогічного мовлення сприяють різноманітні завдання. На початкових етапах діалог будують лише у формі «запитання – відповідь». Пізніше педагоги ознайомлюють з логікою розвитку діалогу. З цією метою варто слухати й читати діалоги-зразки, аналізувати їх. Пропонувати мікродіалоги з тем, які потрібні в реальному житті та містять 3-4 діалогічні єдності. Діалоги відображають емоції, тому студенти можуть читати за ролями, передаючи їх за допомогою вербальних і невербальних засобів. Підготовча робота до діалогічного мовлення полягає в тому, що студентам пропонують читати діалоги, записувати, вчити і розігрувати. Пояснювати лексику, граматику, функції. Коли знають певні конструкції, можна давати завдання одному співрозмовнику змінити певну частину діалогу, активізуючи його розумову діяльність неочікуваним поворотом. Діалогічне мовлення не може бути лише відтворювальним.

Перший етап. Прослухати діалог-зразок без тексту з попередніми орієнтирами, використовуючи візуальні опори (карти, схеми, фото, малюнки); прочитати за ролями; перекласти діалог з рідної мови українською; розкрити дужки в репліках діалогу.

Другий етап. Покрокове складання діалогу (поділити діалог на діалогічні єдності і представити їх в самостійно продуманих ситуаціях; поєднати кілька діалогічних єдностей у діалог; скласти діалог на основі набору обов'язкових реплік, додаючи інші репліки за змістом; розширити діалог додатковою інформацією; скласти діалог із запропонованих реплік до конкретних ситуацій; вибрати лише ті репліки, які відповідають ситуації.

Третій етап. Творчий рівень, пропонуємо складання діалогів у створеній ситуації спілкування, зважаючи на комунікативну мету; за прочитаним текстом; з теми до однієї ситуації, а потім змінювати до нових ситуацій. У діалозі ефективніше засвоюються лексико-граматичні конструкції. У навчальних діалогах варто формувати комунікативну культуру студентів. Використання діалогічного мовлення позитивно впливає на вивчення мови.

Виокремлюють вільні й стандартні діалоги, які відбуваються в типових ситуаціях з чітко закріпленими ролями (покупець – продавець, лікар – хворий) (Самойлюкевич, 1990: 173).

Л. Гайдукова виділяє такі типи діалогів, які відбуваються між викладачем – студентом, студентом – студентом: діалог-розпитування, діалог-домовленість, діалог-обговорення, діалог-дискусія (Гайдукова, 2008: 80–81). В одному діалозі можуть поєднуватися ознаки кількох видів діалогів.

Діалогічне мовлення характеризується ситуативністю: зміст певних реплік можна зрозуміти лише в контексті конкретної ситуації. Принцип ситуативності допомагає усвідомити, за яких обставин доцільно використовувати певні конструкції, свідомо засвоїти вивчене, здобути практичний досвід діалогічного мовлення. Безпосереднє спілкування, емоційна атмосфера стимулюють до мовленнєвих дій.

Для вільної мовленнєвої взаємодії іноземною мовою у навчальній діяльності потрібно моделювати ситуації реального життя, які викликатимуть бажання комунікувати. Із цією метою ретельно обирають теми, актуальні для студентів, визначають комунікативно-мовленнєві наміри, планують ситуації, які відповідають потребам, інтересам студентів, їхньому рівню знань. Діалогічне мовлення на актуальні теми викликає позитивні емоції, стан зацікавлення, радості, задоволення від процесу, який є основою успішної комунікації, оскільки студенти усвідомлюють прагматичну функцію такої діяльності.

К. Костюченко визначив вимоги до навчального матеріалу для діалогічного мовлення:

- нелінійність та множинність трактування;
- проблемність матеріалу створює можливість дискутувати;
- застосування рольових ситуацій з метою децентрування власної позиції та аналіз проблеми з погляду інших;
- обговорення подій і ситуацій, що виникають у групі в процесі спілкування (Костюченко, 2015: 135).

В. Черниш пропонує використовувати такі засоби формування іншомовної комунікативної компетенції в діалогічному мовленні:

1) нетехнічні засоби:

а) вербальні опори (мікродіалог, діалог-зразок, мікродіалог-підстановча таблиця, структурно-мовленнєва схема мікродіалогу, об'єднані функціональна й структурно-мовленнєва схема діалогу);

б) невербальні / зображальні опори (сюжетний малюнок, серія малюнків, фото, плани будинків, карта погоди);

в) вербально-зображальні опори (схематичний план міста, будівлі);

2) технічні засоби:

а) аудіовізуальні (відеозапис, а саме фільми, відеосюжет, мультфільми);

б) аудитивні (аудіозапис) (Черниш, 2011: 16). Використання технічних засобів у процесі навчання діалогічного мовлення допомагає студентам відпрацювати інтонаційне оформлення реплік.

Функціональні опори можуть бути штучними (створені викладачем) і природні (ті, що нас оточують, наприклад: фото, листівки, афіші, оголошення, меню) (Черниш, 2011: 16).

На підготовчому етапі навчання діалогічного мовлення педагог вчить студента реплікувати, адекватно відповідати на запитання викладача. Використовують вправи на імітацію, підстановку, запит нової інформації, повідомлення інформації. Перший етап – оволодіння певними діалогічними єдностями, використовують рецептивно-продуктивні умовно-комунікативні вправи. Другий етап – вправи на створення мікродіалогів, що містять 3–5 діалогічних єдностей. Третій – створення діалогів різних функціональних типів, створення діалогів (з кількох мікродіалогів) на одну тему чи на кілька тем, що відповідають конкретній ситуації.

Сприяє оволодінню українською мовою групове чи колективне спілкування на основі комунікативних ситуацій, робота у відкритих парах: перед групою або використовують прийом «рухома шеренга», «карусель», «натовп». Роботу «рухомої шеренги» організують так: студенти стають у дві шеренги обличчям один до одного і обмінюються репліками з тим, хто опинився навпроти. Після короткої комунікації шеренги переміщуються – з'являються нові партнери. Для «каруселі» студенти утворюють два кола – внутрішнє й зовнішнє, стоячи обличчям до обличчя. Студенти в колах рухаються в протилежних напрямках, тому змінюються співрозмовники. Використовуючи прийом «натовп» студенти

вільно ходять, за сигналом зупиняються і починають говорити зі студентом, що стоїть найближче. Варто пропонувати групові завдання для вивчення етичних норм спілкування та розвитку емпатії.

Ефективним у процесі вивчення іноземної мови є діяльнісний підхід. Пропонуємо ознайомитися з описом конкретних навчальних ситуацій та методів для розвитку діалогічного мовлення.

Студент у деканаті

2. Змоделювати ситуацію за допомогою не лише малюнку чи фото, а й допоміжних конструкцій. Викладач подає на дошці або на картках словосполучення, які допоможуть студентам сформулювати питання для ведення діалогу.

Завдання. Розіграйте рольову гру між лікарем і хворим за ситуацією, що зображена на малюнку. Використовуйте подані слова та фрази:

- *Розтягнення зв'язок ; еластичний бинт; мазь; легкий масаж.*

- *Відчувати біль; зробити знімок; зафіксувати руку.*

3. Змоделювати ситуацію за допомогою розподілення між студентами комунікативних ролей. Студенти отримують картки з прописаною ситуацією мовлення.

Ситуація «НА ЗУПИНЦІ»

Ви на зупинці, тому що хочете поїхати на вокзал, але ви не знаєте, який тролейбус чи трамвай вам потрібен, щоб доїхати до залізничного вокзалу. Попросіть перехожого про допомогу.

Іноземний студент має: привітатися; сказати, що йому потрібно швидко доїхати до залізничного вокзалу, але він не знає, яким транспортом; поцікавитися, як довго їде до вокзалу кожен вид транспорту; запитати, чи встигне доїхати вчасно (наприклад, до 12.00, тому що о 12.20 квиток на поїзд до Києва); подякувати; попрощатися.

1. Змоделювати ситуацію за допомогою малюнків або фото. Це може бути одне або два фото. Візуальні підказки дають змогу поставити та дати відповіді на найпростіші запитання: Хто вони? Де вони? Вони знайомі? Як приклад може бути зображення з двома людьми в одному приміщенні, які спілкуються та виконують під час цього якусь роботу.

Перехожий має: привітатися; погодитися допомогти; запитати про те, який саме вокзал потрібен; запропонувати різні види транспорту; пояснити, як довго їхати кожним видом транспорту; порадити найкращий вид транспорту; попрощатися.

4. Утворення діалогу за уже поданими репліками: їх потрібно розставити в правильному порядку та зіставити з мовцями.

5. Відпрацювання методу «Зникаючий діалог». Напишіть на дошці діалог із шести–восьми рядків і попросіть студентів прочитати його вголос, а потім відпрацюйте його в парах. Далі поступово викреслюйте (втирайте) слова й цілі репліки з діалогу. Іноземці продовжують вправлятися, щоразу доводиться запам'ятовувати все більше й більше зникаючого діалогу, поки на дошці не залишиться нічого.

6. Відпрацювання методу «Завершення діалогу». Напишіть на дошці половину діалогу одного учасника, наприклад, підслухану частину телефонної розмови. Працюючи разом, студенти мають відновити оригінальну розмову.

7. Відпрацювання методу «Заміна». Після того, як оригінальний діалог буде прочитано та відпрацьовано, попросіть студентів адаптувати його, змінивши частину ключової інформації, але зберігаючи основний план. Наприклад,

у діалозі на тему «Готель» попросіть їх змінити кількість ночей, тип кімнати, зручності, які пропонує готель тощо.

Завдання. Прочитайте разом зі своїми одногрупниками короткі діалоги за ролями. Зверніть увагу на нові конструкції.

Замовлення товарів по телефону

– *Адріан: Доброго ранку!*

– *Менеджер: Добрий ранок!*

– *Адріан: Це онлайн-магазин «Тисяча товарів»?*

– *Менеджер: Так, я Вас слухаю.*

– *Адріан: Мені потрібна синя спортивна сумка. У вас на сайті я бачив декілька варіантів, які мені сподобалися.*

– *Менеджер: Який розмір Вас цікавить?*

– *Адріан: Я хочу велику сумку, тому що я відвідую спортивний зал і ношу речі, щоб переодягатися.*

– *Менеджер: Я знаю, що Вам сподобається. Ви зараз зможете зайти на наш сайт?*

– *Адріан: Так, звичайно.*

– *Менеджер: Подивіться на сумку з артикулом 2254. Як Вам?*

– *Адріан: Так-так. Саме таку сумку я хотів. Ви правильно мене зрозуміли. Ціна така ж, як на сайті?*

– *Менеджер: Так, така ж, 620 гривень. Як Ви бажаєте оплатити товар та якою поштовою службою Вам надіслати – Укрпоштою чи Новою поштою?*

– *Адріан: Ви можете мені надіслати реквізити на Viber чи у sms?*

– *Менеджер: Звичайно, одну хвилинку. Ви зможете зараз оплатити?*

– *Адріан: Так, звичайно. Надсилаю скрін оплати.*

– *Менеджер: Продиктуйте інформацію, куди надіслати.*

– *Адріан: Вінниця, відділення Нової пошти 5. Галярдо Адріан, 063-483-56-78.*

– *Менеджер: Очікуйте посилку післязавтра. Сьогодні відправимо.*

– *Адріан: Дякую Вам за допомогу.*

– *Менеджер: Будь ласка. Завжди раді допомогти.*

Наступне завдання. Складіть схожі діалоги, як у попередньому завданні.

Замовлення 1. Ви хочете купити квитки на концерт вашого улюбленого виконавця (співака/співачки).

Замовлення 2. У вас виникло бажання замовити взуття в онлайн-магазині.

Замовлення 3. Ви бажаєте придбати продукти в магазині «Метро» і скористатися доставкою «Glovo».

8. Відпрацювання методу «Імпровізація». Після того, як оригінальний діалог буде вивчено та відпрацьовано, попросіть одного із студентів вийти перед аудиторією й розіграти діалог разом з вами. Але замість того, щоб слідувати завченому сценарію, відповідайте студенту несподівано. Наприклад, якщо тема вашого діалогу «Екскурсія», поцікавтеся не останньою екскурсією, на якій був студент, а запитайте й про попередні. Студент буде імпровізувати й запропонує свій варіант відповіді, і, якщо не зможе, можна попросити його одногрупників допомогти. Потім студенти імпровізують в парах.

Важливою є доброзичлива атмосфера на занятті, тоді студенту легше подолати страх помилитися, виникає бажання експериментувати, виконувати завдання творчо. Підвищує зацікавленість до вивчення іноземної мови правильно організована навчальна діяльність, чітко визначена мета, конкретні й зрозумілі завдання з урахуванням індивідуальних особливостей, сформовані критерії оцінювання власного результату навчання, можливість відслідковування прогресу в процесі навчання.

Висновки. Отже, комунікативна спрямованість навчання впливає на ефективність вивчення студентами української мови. Комунікативний підхід сприяє формуванню мовленнєвої компетентності студентів. Один з найефективніших способів покращення мовленнєвих навичок іноземних студентів – взаємодія через діалог. Оволодіння діалогічним мовленням передбачає систематичну роботу. Кожний співрозмовник у діалогічній комунікації виконує і роль слухача, і роль мовця. Основними формами роботи є координувана групова та парна. Завдяки таким формам вдається залучити до діяльності всіх студентів, які слухають один одного, знаходять і виправляють помилки власні й співрозмовника. Навчальний діалог є засобом формування комунікативної культури студентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гайдукова Л. В. Формування професійно орієнтованої компетенції в діалогічному мовленні майбутніх учителів англійської мови : дис. ... к-та пед. наук : 13.00.02. Київ, 2008. 195 с.
2. Костюченко К. Особливості навчання діалогічного мовлення на заняттях з англійської мови у ВНЗ. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки*. 2015. Випуск 135. С. 135–139.
3. Лапіна В. О. Лінгвістичні основи навчального діалогу. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/168412416.pdf>
4. Черниш В. В. Засоби формування іншомовної компетенції у діалогічному мовленні. *Іноземні мови*. 2011. № 3. С. 15–22.
5. Tinoco, J. (2012). Dialogue-building technique to increase oral fluency through pair work. Tesis de Maestría en Educación con Mención en teaching english as a foreign language. Universidad de Piura. Facultad de Ciencias de la Educación. Piura, Perú.
6. Improving Speaking Skills Through Dialogues In Efl Classroom At Higher Secondary Level PJAEE, 18(4) (2021).

REFERENCES

1. Haydukova L. V. (2008) Formation of professionally oriented competence in dialogical speech of future teachers of English [Formation of professionally oriented competence in dialogical speech among future teachers of the English language]: diss. of candidate of pedagogical sciences: 13.00.02. Kyiv. 195 p. [in Ukrainian].
2. Kostyuchenko K. (2015) Peculiarities of teaching dialogical speech at English classes at universities [Peculiarities of learning dialogical speech in English language classes in higher educational establishments] Scientific notes of Kirovohrad State Pedagogical University named after Volodymyr Vinnichenko. Series: Pedagogical sciences. Issue 135. P. 135–139. [in Ukrainian].
3. Lapina V. O. Linguistic foundations of educational dialogue [Linguistic foundations of educational dialogue]. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/168412416.pdf> [in Ukrainian].
4. Chernysh V. V. (2011) Means of foreign language competence formation in dialogical speech [Means of formation of foreign language competence in dialogical speech]. Foreign languages. No. 3. P. 15–22. [in Ukrainian].
5. Tinoco, J. (2012). Dialogue-building technique to increase oral fluency through pair work. Tesis de Maestría en Educación con Mención en teaching English as a foreign language. Universidad de Piura. Facultad de Ciencias de la Educación. Piura, Peru.
6. Improving Speaking Skills Through Dialogues In Efl Classroom At Higher Secondary Level PJAEE, 18(4) (2021).